

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๑

เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

นางกชนิภา ดีพร้อม

ครูชำนาญการ

โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล สำนักการศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี

www.burapa.ac.th

บทคัดย่อ

เรื่อง	รายงานการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาไทย
ผู้รายงาน	นางกชนิภา ดีพร้อม
ปีการศึกษา	2559

การรายงานการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล สำนักการศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นชุดกิจกรรมจำนวน 8 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านในชีวิตประจำวัน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .42 - .79 และค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง .22 - .78 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .72 -.93 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test Dependent) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 78.09/80.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ .5961 หมายถึง นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.61
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การท่องเที่ยวเมืองอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81, S.D. = .42$)

ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

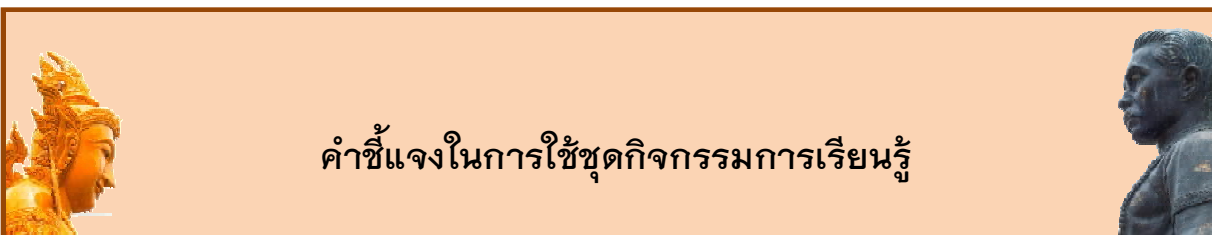
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

ประกอบด้วย

๑. คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
๒. แผนการจัดการเรียนรู้
๓. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
๔. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน
๕. กิจกรรมในแต่ละศูนย์ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ศูนย์ คือ
  - ศูนย์ที่ ๑ ความหมายของใจความสำคัญ
  - ศูนย์ที่ ๒ หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
  - ศูนย์ที่ ๓ ความหมายโดยตรง
  - ศูนย์ที่ ๔ ความหมายโดยนัย

แต่ละศูนย์ประกอบด้วย คำสั่ง เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน การประเมินผลระหว่างเรียน
โดยใช้เวลาศูนย์ละ ๒๐ นาที

๖. กิจกรรมของศูนย์สำรอง
๗. กิจกรรมของการสรุปบทเรียน

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งมีได้จัดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ล่วงหน้า (ดูสิ่งที่ครูต้องเตรียม)
๒. ครูจัดชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะ
๓. ครูศึกษาเนื้อหาที่ต้องสอนโดยละเอียด และศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรอบคอบ
๔. ก่อนสอนครูต้องเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับกลุ่มละ ๑ ชุด เว้นแต่สื่อการสอนที่ต้องใช้ร่วมกันในกลุ่ม
๕. ก่อนสอนครูจะต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เสียก่อน
๖. ดูเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
๗. ก่อนสอนถ้าเป็นครั้งแรกให้ครูชี้แจงนักเรียนให้รู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
๘. การสอนให้แบ่งออกเป็น ๕ ขั้น คือ
  - ขั้นทดสอบก่อนเรียน
  - ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
  - ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
  - ขั้นสรุปบทเรียน
  - ขั้นประเมินผลหลังเรียน
๙. ขณะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ครูพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทีเมื่อกลุ่มมีปัญหาเกิดขึ้น
๑๐. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูไม่ควรพูดเสียงดังจนเกินไป
๑๑. การเปลี่ยนกิจกรรมกลุ่มจัดทำได้เมื่อ นักเรียนทุกกลุ่มประกอบกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วและให้หมุนเวียนตามผังที่กำหนด
๑๒. ครูควรย้ำให้นักเรียนเก็บชุดการเรียนรู้ให้เรียบร้อยอย่างมีระเบียบก่อนที่จะเปลี่ยนกลุ่ม
๑๓. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมระหว่างครูและนักเรียน
๑๔. เมื่อสรุปบทเรียนแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post- test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

สิ่งที่ครูและนักเรียนต้องเตรียม

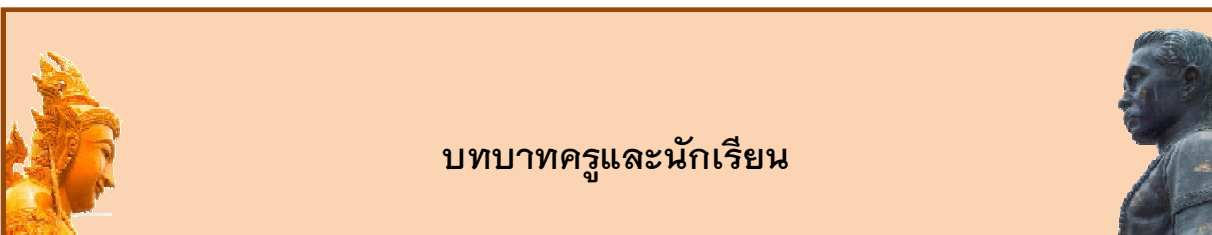
สิ่งที่ครูต้องเตรียม

ครูจะต้องตรวจสอบจุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีครบถ้วน

๑. บัตรคำสั่ง
๒. บัตรภาพ
๓. บัตรเนื้อหา
๔. บัตรกิจกรรม
๕. บัตรเฉลย
๖. อุปกรณ์ที่จะนำมาเล่นเกมและกิจกรรมต่างๆ
๗. กิจกรรมการอ่านสร้างอนาคต
๘. ดินสอสี
๙. คลิปดำ และแผ่นใสแบบแข็ง (สำหรับเกมส์จิ๊กซอว์)
๑๐. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
๑๑. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

๑. ดินสอ ปากกา ยางลบ
๒. สมุดจดบันทึก

บทบาทครูและนักเรียน

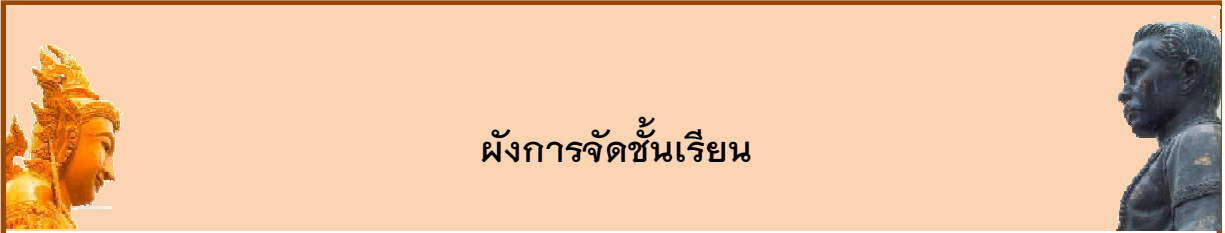
บทบาทครู

๑. แจกแบบทดสอบก่อนเรียนให้นักเรียนทำในกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้
๒. ทำกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูให้อาสาสมัครนักเรียน ๒-๓ คนเล่าเรื่องจากหนังสือที่ชอบอ่านให้เพื่อนฟัง ครูถามนักเรียนว่าชอบหรือสนใจหนังสือเล่มใด เพราะเหตุใด และครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การอ่านแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้จะช่วยให้ผู้อ่านเล่าเรื่องได้น่าสนใจ และครูทำงานเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองมาให้ให้นักเรียนศึกษาเป็นตัวอย่าง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม แล้วแยกให้แต่ละกลุ่มประจำศูนย์การเรียนรู้
๔. อธิบายให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มตามที่กำหนดไว้
๕. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมสรุปบทเรียน
๖. แจกแบบทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนทำ

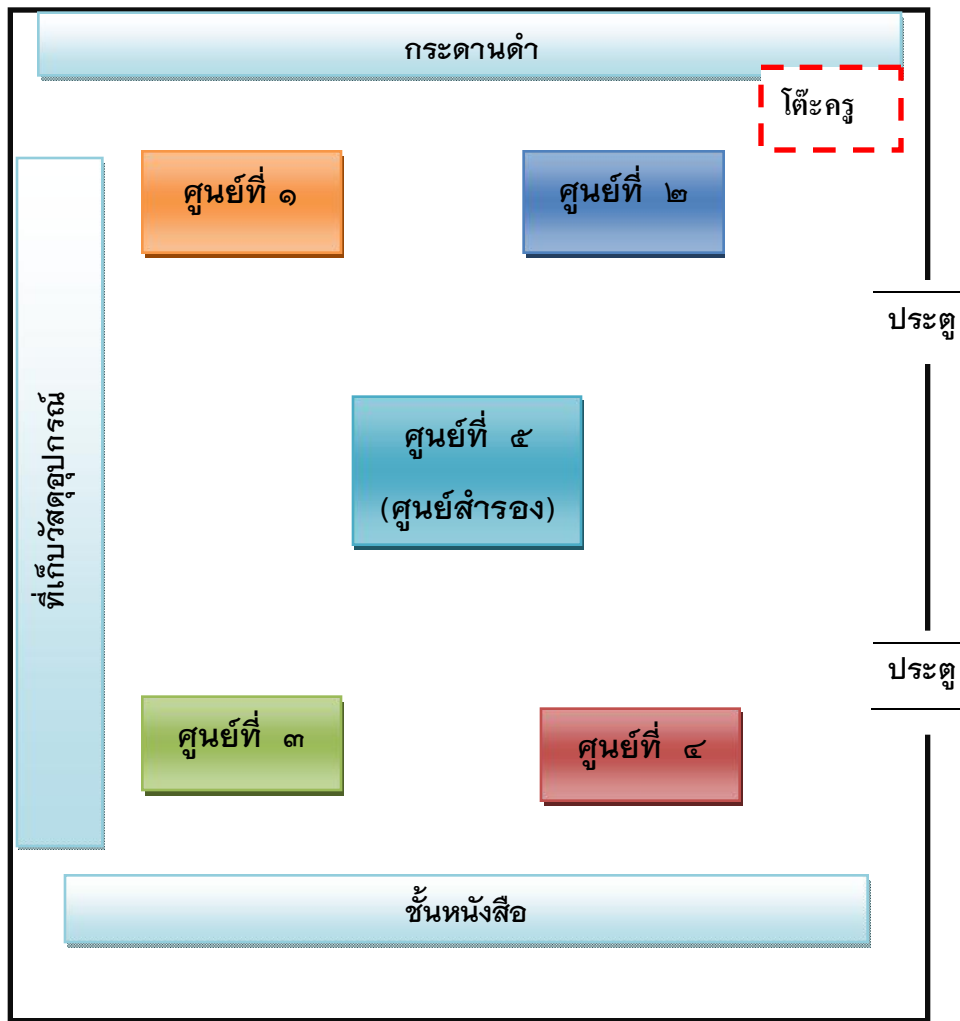
บทบาทนักเรียน

ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทนักเรียนดังต่อไปนี้

๑. อ่านบัตรคำสั่งให้ละเอียด แล้วปฏิบัติตามกิจกรรมแต่ละขั้นตอนอย่างรอบคอบ
๒. เมื่อจะเปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้ให้เก็บสิ่งของให้เรียบร้อย รวมทั้งจัดเก้าอี้ด้วย
๓. นักเรียนควรใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างระมัดระวัง
๔. การปฏิบัติตามกิจกรรมของแต่ละกลุ่มมีเวลาจำกัด นักเรียนควรปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด

ผังการจัดชั้นเรียน

กลุ่มกิจกรรม หมายเลข ๑,๒,๓,๔ กลุ่มกิจกรรมสำรองหมายเลข ๕

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล พุทธศักราช ๒๕๕๘
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
กลุ่มสาระภาษาไทย

วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล พุทธศักราช ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล พุทธศักราช ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย สำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นคน
๒. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสที่ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก
๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล พุทธศักราช ๒๕๕๘ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี มีทักษะชีวิตและนักเรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก

๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เป็นสมรรถนะจำเป็นพื้นฐาน ๕ ประการ ที่ผู้เรียนพึงมีซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สมรรถนะเหล่านี้ได้สอดแทรกบูรณาการในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจาก สิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

- เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงงาน

- พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

- เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

- สรุปรื่องวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คำอธิบายรายวิชา

วิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ การอ่านหนังสือตามความสนใจ ฝึกทักษะการคัดลายมือ การเขียนสื่อสาร เขียนบรรยายประสบการณ์ เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ การเขียนรายงาน วิเคราะห์ ประเมินค่า และข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่อง นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต กระบวนการเขียนเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฟัง การดู และการพูด สามารถเลือกฟังและดู และพูดแสดงความรู้ความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่านำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙

ท ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙

ท ๔.๑ ม.๑/๔

ท ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

รวม ๒๔ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา ภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑
 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑
 เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ม.๑/๑	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ต้องฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	๘	๑๒
๒	การอ่านในชีวิตประจำวัน	ท ๑.๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙	การอ่านเพื่อนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านระบุเหตุและผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ดีความ ค้ายากปฏิบัติตามคู่มือ แนะนำวิธีการ ใช้งานของเครื่องมือ หรือเครื่องใช้ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน งานเขียนอย่างหลากหลาย และมี มารยาทในการอ่าน	๑๖	๒๐
๓	การเขียนสื่อสารด้วยถ้อยคำ	ท ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๙	การเขียนสื่อสารด้วยการคัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบ การเขียนตัวอักษรไทย จะต้องเลือกใช้ถ้อยคำที่ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และมีความสละสลวย โดยคำนึงถึง มารยาทในการเขียน	๓	๑๐
๔	การเขียนเพื่อการสื่อสาร	ท ๒.๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙	การเขียนบรรยายประสบการณ์ เรียงความ ย่อความ จดหมาย รายงานการศึกษาค้นคว้า และ โครงการงาน จะต้องมีความรู้เรื่อง หลักการเขียน และมีมารยาทในการเขียน	๑๑	๒๐

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๕	การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อ	ท ๒.๑ ม.๑/๖	การศึกษาสื่อประเภทต่างๆ ต้องเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ	๗	๑๕
๖	นิราศภูเขาทอง	ท ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕	การศึกษาวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทองซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทางจะต้องสรุปเนื้อหา วิเคราะห์เรื่องพร้อมเหตุผลประกอบและอธิบายคุณค่าของเรื่อง เพื่อนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดอย่างเห็นคุณค่า	๗	๑๓
๗	โคลงโลกนิติ	ท ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕	การศึกษาวรรณคดีเกี่ยวกับสุภาษิต คำสอนจะต้องสรุปเนื้อหา วิเคราะห์เรื่องทีอ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบและอธิบายคุณค่าของเรื่อง เพื่อนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดอย่างเห็นคุณค่า	๘	๑๐

ตารางแสดงสัดส่วนคะแนน
วิชา ภาษาไทย รหัส ท๒๑๐๑ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

หน่วย การ เรียน ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	น้ำหนัก คะแนน	คะแนนการวัดและประเมิน ระหว่างภาค (๗๐)			ปลาย ภาค (๓๐)
				ก่อน กลางภาค (๓๐)	กลาง ภาค (๑๐)	หลัง กลางภาค (๓๐)	
๑	การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ม.๑/๑	๑๒	๑๐	๓	-	๔
๒	การอ่านในชีวิตประจำวัน	ท ๑.๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙	๒๐	๑๕	๕	-	๕
๓	การเขียนสื่อสารด้วยถ้อยคำ	ท ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๙	๑๐	๕	๒	-	๔
๔	การเขียนเพื่อการสื่อสาร	ท ๒.๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙	๒๐	-	-	๑๐	๕
๕	การเขียนแสดงความคิดเห็นจากสื่อ	ท ๒.๑ ม.๑/๖	๑๕	-	-	๑๐	๕

หน่วย การ เรียนรู้ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	น้ำหนัก คะแนน	คะแนนการวัดและประเมิน ระหว่างภาค (๗๐)			ปลาย ภาค (๓๐)
				ก่อน กลางภาค (๓๐)	กลาง ภาค (๑๐)	หลัง กลางภาค (๓๐)	
๖	นิราศภูเขาทอง	ท ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕	๑๓	-	-	๕	๓
๗	โคลงโลกนิติ	ท ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕	๑๐	-	-	๕	๔
รวม			๑๐๐	๓๐	๑๐	๓๐	๓๐

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน
 หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง) จำนวน ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

มฐ.๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของใจความสำคัญได้ (K)
๒. บอกหลักการจับใจความสำคัญได้ (K)
๓. บอกความหมายโดยตรงได้ (K)
๔. บอกความหมายโดยนัยได้ (K)
๕. จับใจความสำคัญจากบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่อ่านได้ (P)
๖. ความร่วมมือในการทำงาน (A)
๗. การแสดงความคิดเห็น (A)
๘. การรับฟังความคิดเห็น (A)
๙. ซื่อสัตย์ สุจริต (A)

สาระสำคัญ

การรู้หลักในการอ่านจะช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านทั้งที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองได้

สาระการเรียนรู้

๑. ความรู้

ความหมายของใจความสำคัญ หลักการอ่านจับใจความสำคัญ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

๒. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การตีความ การแปลความ การสรุปย่อ

๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง) จำนวน ๑๐ ข้อ

๒. ครูให้อาสาสมัครนักเรียน ๒-๓ คน เล่าเรื่องจากหนังสือที่ชอบอ่านให้เพื่อนฟัง ครูถามนักเรียนว่าชอบหรือสนใจหนังสือเล่มใด เพราะเหตุใด และครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การอ่านแล้วจับใจความสำคัญได้จะช่วยให้ผู้อ่านเล่าเรื่องได้น่าสนใจ

๓. ครูนำงานเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองมาให้ให้นักเรียนศึกษาเป็นตัวอย่าง

ขั้นสอนและกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. แบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม ให้นักเรียนเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่ม

๒. ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้และอธิบายให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดการเรียนรู้ เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าเรียนตามศูนย์การเรียนรู้ที่ครูจัดไว้

๔. ประธานกลุ่มแจกเอกสารต่าง ๆ ในชุดการเรียนรู้ ให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติกิจกรรมตามบัตรคำสั่งตามลำดับขั้นตอน

๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้ ใบงาน เกม สื่อการสอนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแต่ละศูนย์การเรียนรู้

๖. ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน ถ้านักเรียนมีปัญหา ครูคอยเสนอแนะให้นักเรียนรู้จักวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๗. ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและหาวิธีแก้ปัญหาในกลุ่มให้เรียบร้อย

๘. การแลกเปลี่ยนกิจกรรมกลุ่ม (เปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้) ทำได้เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ให้หมุนเวียนตามผังที่กำหนด ถ้ากลุ่มใดเสร็จก่อนให้ไปทำกิจกรรมที่ศูนย์สำรอง (ครูควรย้ำให้นักเรียนเก็บชุดการเรียนรู้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ก่อนที่จะเปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้)

ศูนย์ที่ ๑ ความหมายของใจความสำคัญ

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
<p>๑. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม</p> <p>๒. ให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมจิ๊กซอร์ (Jigsaw) เสร็จแล้วให้อ่านบัตรเนื้อหา เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ และจัดบันทึกลงในสมุด</p> <p>๓. ให้นักเรียนตอบคำถามในบัตรกิจกรรม</p> <p>๔. ให้นักเรียนตรวจสอบคำตอบในบัตรเฉลย</p>	<p>๑. บัตรคำสั่งจำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๒. เกมจิ๊กซอร์จำนวน ๘ ชุด (การทำจิ๊กซอร์ให้ติดกระดาษ เนื้อหาและรูปภาพกับแผ่นพลาสติกลูกฟุตบอลลักษณะหน้าหลัง แล้วตัดตามดุลพินิจของครูผู้สอน ไม่ให้ซ้ำแบบกัน เวลาต่อจะใช้ แผ่นใสแบบแข็ง ๒ แผ่นประกบกันแล้วใช้คลิปดำหนีบหัวท้ายเพื่อสะดวกในการอ่าน)</p> <p>๓. บัตรเนื้อหา เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ จำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๔. บัตรกิจกรรมจำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๕. บัตรเฉลยจำนวน ๘ แผ่น</p>	<p>ตรวจแบบฝึกปฏิบัติ</p> <p>- นักเรียนสามารถตอบคำถาม เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ ถูกต้องอย่างน้อย ๓ ข้อใน ๕ ข้อ</p>

ศูนย์ที่ ๒ หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
<p>๑. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม</p> <p>๒. ให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมปริศนา ซ่อนอำเภอ ตรวจคำตอบจากเฉลย กิจกรรม แล้วให้อ่านบัตรเนื้อหา เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ และจัดบันทึกลงในสมุด</p> <p>๓. ให้นักเรียนตอบคำถามในบัตรกิจกรรม</p> <p>๔. ให้นักเรียนตรวจสอบคำตอบในบัตรเฉลย</p>	<p>๑. บัตรคำสั่งจำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๒. เกมปริศนาซ่อนอำเภอ จำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๓. บัตรเนื้อหาในบทเรียน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญจำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๔. บัตรกิจกรรมจำนวน ๘ แผ่น</p> <p>๕. บัตรเฉลยจำนวน ๘ แผ่น</p>	<p>ตรวจแบบฝึกปฏิบัติ</p> <p>- นักเรียนสามารถตอบคำถาม เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ ถูกต้องอย่างน้อย ๓ ข้อใน ๕ ข้อ</p>

ศูนย์ที่ ๓ ความหมายโดยตรง

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
๑. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม ๒. ให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมโดมิโน (Domino) เสร็จแล้วให้อ่านบัตรเนื้อหา เรื่อง ความหมายโดยตรง และจดบันทึกลงในสมุด ๓. ให้นักเรียนตอบคำถามในบัตรกิจกรรม ๔. ให้นักเรียนตรวจสอบคำตอบในบัตรเฉลย	๑. บัตรคำสั่งจำนวน ๘ แผ่น ๒. เกมโดมิโนจำนวน ๘ ชุด (ให้ติดบัตรเกมโดมิโนกับแผ่นพลาสติกลูกฟูกเพื่อความคงทน) ๓. บัตรกิจกรรมจำนวน ๘ แผ่น ๔. บัตรเฉลยจำนวน ๘ แผ่น	ตรวจแบบฝึกปฏิบัติ - นักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่อง ความหมายโดยตรง ถูกต้องอย่างน้อย ๓ ข้อใน ๕ ข้อ

ศูนย์ที่ ๔ ความหมายโดยนัย

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
๑. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม ๒. ให้นักเรียนศึกษา ภาพประกอบการศึกษาเรื่อง ความหมายโดยนัย เสร็จ และจดบันทึกลงในสมุด ๓. ให้นักเรียนตอบคำถามในบัตรกิจกรรม ๔. ให้นักเรียนตรวจสอบคำตอบในบัตรเฉลย	๑. บัตรคำสั่งจำนวน ๘ แผ่น ๒. ภาพประกอบการศึกษา เรื่อง ความหมายโดยนัยจำนวน ๘ ชุด (ให้ติดบัตรภาพประกอบการศึกษา กับแผ่นกระดาษลูกฟูกเพื่อความคงทน) ๓. บัตรกิจกรรมจำนวน ๘ แผ่น ๔. บัตรเฉลยจำนวน ๘ แผ่น	ตรวจแบบฝึกปฏิบัติ - นักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่อง ความหมายโดยนัย ถูกต้องอย่างน้อย ๔ ข้อใน ๑๕ ข้อ

ศูนย์ที่ ๕ กิจกรรมการอ่านสร้างอนาคต (ศูนย์สำรอง)

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	ประเมินผล
ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของการอ่าน เสร็จแล้วให้ระบายสีตกแต่งให้สวยงาม	๑. กิจกรรมการอ่านสร้างอนาคต	-

ขั้นสรุป

- ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปในหัวข้อ
  - ความหมายของใจความสำคัญ

- ความหมายโดยตรง
  - ความหมายโดยนัย
  - หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
  - ประโยชน์ของการจับใจความสำคัญ
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ

๖. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์ในการวัด
ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของใจความสำคัญได้ (K) ๒. บอกความหมายโดยตรงได้ (K) ๓. บอกความหมายโดยนัยได้ (K) ๔. หลักการจับใจความสำคัญและจับใจความสำคัญได้ (K)	แบบฝึกปฏิบัติ	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะกระบวนการ ๒. จับใจความสำคัญจากบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่อ่านได้ (P)	แบบฝึกปฏิบัติ	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ด้านเจตคติ ๓. ความมีวินัย (A) ๔. ความร่วมมือในการทำงาน (A) ๕. การแสดงความคิดเห็น (A) ๖. การรับฟังความคิดเห็น(A)	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์

๗. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ครูผู้สอน

(นางกชนิภา ดีพร้อม)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นายกรศิริ มิ่งไชย)
ผู้อำนวยการสถานศึกษา

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
๒	ความร่วมมือกันทำงาน				
๓	การแสดงความคิดเห็น				
๔	การรับฟังความคิดเห็น				
๕	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

	เกณฑ์การให้คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ ๔ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ ๑ คะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ใครไม่มีพื้นฐานในการอ่านจับใจความ

๑. นิดก่อนอ่านหนังสือทุกครั้ง นิดจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ภายในหนังสือ
๒. นาไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
๓. น้องอ่านเรื่องลูกขาวนาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจ เพราะเคยช่วยปูทำนา
๔. นิมได้ฉายาว่า หนอนหนังสือ เพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท

๒. ใครสามารถอ่านจับใจความเรื่องแม่ศรีเรือนได้ง่ายที่สุด

๑. ปู่กับย่าของนิดชอบเล่าเรื่องสมัยเด็ก ๆ ของท่านให้ฟัง
๒. หน่อยชอบทำอาหารและขนมอบ เช่น คุกกี้ เค้ก
๓. หนูชอบเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
๔. ย่าของนิดได้รับการสอนเรื่องการบ้านการเรือนจากคุณย่าทวด

๓. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

๑. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
๒. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
๓. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น
๔. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้

๔. ประโยคในข้อใดมีความหมายตรง

๑. เขาและเธอไปเที่ยวต่างจังหวัดโดยขับรถไปเอง
๒. เมื่อไปได้สักครู่เขาจอดรถข้างทางเพื่อลงไปยิงกระต่าย
๓. ในโอกาสเดียวกันนั้นเธอก็ลงจากรถไปเก็บดอกไม้ด้วย
๔. เมื่อเสร็จจากการทำธุระส่วนตัวแล้วก็ออกเดินทางต่อไป

๕. ข้อใดมีความหมายโดยนัย

๑. ห้ามไม่ให้แต่งหน้ามาโรงเรียน
๒. เธอแต่งตัวสวยมากเลยนะนางเอกจิวยังแพ้เธอเลย
๓. ทำผิดระเบียบโรงเรียนตามเคยเดี่ยวฝ่ายปกครองจะเชิญไปพบ
๔. ผู้ที่เกี่ยวข้องเตือนกันทั้งหมดทั้งตัวเองและผู้ปกครองที่ต้องลงนามมา

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

ดอกบัวสาย เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี มีดอกสีชมพู มีถิ่นกำเนิดในเขตที่ราบลุ่มของทวีปเอเชีย มีเหง้าอยู่ใต้ดิน รากฝักอยู่ในโคลนเลน ก้านอยู่ใต้น้ำ ส่วนก้านดอกอ่อนมีเปลือกลอกออกได้เป็นสายใย ดอกบัวเป็นพฤษชาติคตินิยมล้ำค่าคู่พระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะบัวชนิดใด เรียกขานอย่างไร จัดอยู่ในสกุลวงศ์ไนน์ บัวล้วนแต่มีธรรมชาติพื้นฐานลักษณะการแสดงสีจรรยาตามพุทธวจนะ บัว ๔ จำพวกแห่งเวไนยสัตว์ทั้งสิ้น

เมืองแห่งดอกบัวงาม มีความหมายโดยนัยเป็นเมืองที่พระพุทธศาสนาประดิษฐานอย่างมั่นคง ดำรงตลอดมา มากกว่า ๒๐๐ ปี **ดอกบัว** คือความหมายแห่งความบริสุทธิ์ความดีงาม ความเป็นสิริมงคล ที่ชาวอุบลราชธานีมีความภาคภูมิใจ

๖. ข้อความนี้กล่าวถึงดอกบัวชนิดใด

๑. ดอกบัวสาย	๒. ดอกบัวชมพู
๓. ดอกบัวฝรั่ง	๔. ดอกบัวพันธุ์ใหม่

๗. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

๑. ประโยชน์ของดอกบัว	๒. ลักษณะต้นของบัว
๓. ความหมายของดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี	๔. การปลูกบัว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๘-๑๐

“อันความดีประดุจดังดอกไม้หอม
 หมูผีเสื้อมดมเพราะหอมนั้น
 อันความชั่วไม่มีใครอยากใกล้กัน
 ต่างก็หันหน้าหนีกลัวมีภัย”

๘. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ

๑. ความดี	๒. ทั้งความดีและความไม่ดี
๓. ดอกไม้หอม	๔. ความไม่ดี

๙. ใครสอดคล้องกับข้อความนี้

๑. ดาว เป็นคนดีจึงมีเพื่อนมาก	๒. ดี เป็นคนไม่ดี เพราะเห็นแก่ตัว
๓. แดง ให้เพื่อนลอกการบ้าน	๔. ดำ ทำงานหนักทั้งวัน

๑๐. ข้อความนี้สรุปได้ว่าอย่างไร

๑. คนดีมีใครรัก	๒. คนดีชอบดอกไม้หอม
๓. คนไม่ดีมีความเห็นแก่ตัว	๔. คนเราต่างก็เห็นแก่ตัวกันทั้งนั้น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

๑.	๒
๒.	๔
๓.	๑
๔.	๑
๕.	๒
๖.	๑
๗.	๓
๘.	๒
๙.	๑
๑๐.	๑

ศูนย์ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญ ร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรคำสั่ง

เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมจิ๊กซอร์ (Jigsaw)
๒. เมื่อทำกิจกรรม เกมจิ๊กซอร์ (Jigsaw) เสร็จแล้วให้อ่านเนื้อหา เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ
๓. ตอบคำถามในบัตรกิจกรรมให้ถูกต้อง
๔. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้ช่วยกันเก็บบัตรเข้าซองให้เรียบร้อย ก่อนที่จะย้ายไปเรียนที่ศูนย์อื่นต่อไป

ศูนย์ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน

หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

เกมจิ๊กซอร์ (Jigsaw)

เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ

กติกา

๑. ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนทั้งหมดคละเคล้ากัน
๒. ให้นักเรียนหยิบชิ้นส่วนมาต่อให้สำเร็จ
๓. เมื่อต่อให้ครบทุกชิ้นส่วนแล้ว ให้นักเรียนอ่านเนื้อหา เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ (ซึ่งอยู่ด้านหลังของเกมจิ๊กซอร์ เวลาต่อจิ๊กซอร์จะใช้แผ่นใส ๑ แผ่นรองข้างล่าง เมื่อต่อเสร็จแล้วจะใช้แผ่นใสอีกหนึ่งแผ่นประกบกันแล้วใช้คลิปดำหนีบหัวท้ายเพื่อสะดวกในการอ่าน)

#หลงรักอุบลราชธานี

ศูนย์ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรเนื้อหา

เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งหาสาระสำคัญของข้อความ ว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอ และส่วนใดเป็นส่วนที่ขยายใจความสำคัญ ใจความสำคัญอาจอยู่ช่วงต้น ช่วงกลาง หรือช่วงท้ายของเรื่องก็ได้

ใจความสำคัญ คือ ข้อความที่เป็นใจความหลักของข้อความแต่ละย่อหน้า หากขาดข้อความนี้จะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

พลความ (พน-ละ-ความ) คือ ใจความสำคัญรอง ทำหน้าที่ขยายใจความให้ชัดเจน ถ้าตัดพลความออกสารก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง พลความมักเป็นการอธิบาย การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ การให้เหตุผล เป็นต้น

การอ่านจับใจความสำคัญทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและถือเป็นการฝึกกระบวนการทางความคิดที่ดี ช่วยให้อ่านสามารถคิดวิเคราะห์สื่อต่างๆ ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ดี ย่อมส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจและเรียนรู้สิ่งนั้นๆได้เร็วขึ้น ดังนั้นการอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ควรหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ

ศูนย์ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม

เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ

คำสั่ง จงบอกใจความสำคัญของแต่ละข้อ และให้นักเรียนวงกลมล้อมรอบข้อที่คิดว่าถูกที่สุด

๑. พระปฐมวราชสุริยวงศ์เป็นโอรสของเจ้าพระตาและนางบุศดี ณ นครเวียงจันทร์เป็นเจ้าเมืองคนแรกของอุบลราชธานี

- (๑) พระปฐมวราชสุริยวงศ์เป็นเจ้าเมืองคนแรกของอุบลราชธานี
- (๒) พระปฐมวราชสุริยวงศ์เป็นโอรสของเจ้าพระตาและนางบุศดี ณ นครเวียงจันทร์

๒. ดอกบัวสาย เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี มีดอกสีชมพู มีถิ่นกำเนิดในเขตที่ราบลุ่มของทวีปเอเชีย

- (๑) ดอกบัวสายมีดอกสีชมพู มีถิ่นกำเนิดในเขตที่ราบลุ่มของทวีปเอเชีย
- (๒) ดอกบัวสายเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี

๓. บริเวณทุ่งศรีเมืองเป็นที่ตั้งของเทียนเฉลิมพระเกียรติเป็นที่หล่อหลอมจิตศรัทธาของชาวอุบลราชธานีให้เป็นอย่างหนึ่งเดียว ขบวนการตื่นเทียนจำลองมาจากเรื่องพระมหาชนก

- (๑) เทียนเฉลิมพระเกียรติเป็นที่หล่อหลอมจิตศรัทธาของชาวอุบลราชธานีให้เป็นอย่างหนึ่งเดียว
- (๒) บริเวณทุ่งศรีเมืองเป็นที่ตั้งของเทียนเฉลิมพระเกียรติ

๔. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาคือประเพณีที่วิจิตรตระการตาโด่งดังระดับโลก ผู้คนในทุกอำเภอจะร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์งานศิลปะจนกลายเป็นริ้วขบวนแห่ต้นเทียนที่สุดอลังการ

- (๑) ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาคือประเพณีที่วิจิตรตระการตาโด่งดังระดับโลก
- (๒) ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาคือประเพณีที่ผู้คนในทุกอำเภอจะร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์งานศิลปะจนกลายเป็นริ้วขบวนแห่ต้นเทียนที่สุดอลังการ

๕. เถาวัลย์ยักษ์คือเถาวัลย์ต้นสบ้าวัดรอบวัดรอบลำต้นได้ ๑.๕ เมตร โดยเชื่อกันว่าหากคุกรักได้มากอดเถาวัลย์จะมีรักมันคงยืนนาน ภายใต้สโลแกนที่ว่า กอดเถาวัลย์ยักษ์ ๑ ที รักกันนานร้อยปี”

- (๑) เถาวัลย์ยักษ์คือเถาวัลย์ต้นสบ้าวัดรอบวัดรอบลำต้นได้ ๑.๕ เมตร
- (๒) เชื่อกันว่าหากคุกรักได้มากอดเถาวัลย์จะมีรักมันคงยืนนาน

ศูนย์ที่ ๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญ ร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรเฉลย

เรื่อง ความหมายของใจความสำคัญ

๑. (๑) พระปฐมวราชสุริยวงศ์เป็นเจ้าเมืองคนแรกของอุบลราชธานี
๒. (๒) ดอกบัวสายเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี
๓. (๑) เทียนเฉลิมพระเกียรติเป็นที่หล่อหลอมจิตศรัทธาของชาวอุบลราชธานีให้เป็นหนึ่งเดียว
๔. (๒) ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาคือประเพณีที่ผู้คนในทุกอำเภอจะร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์งานศิลปะจนกลายเป็นริ้วขบวนแห่ต้นเทียนที่สวยอลังการ
๕. (๒) เชื่อกันว่าหากคูรักได้มากอดแถววัลย์จะมีรักมั่นคงยืนนาน

ศูนย์ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรคำสั่ง

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนทำกิจกรรม **ปริศนาซ่อนอำเภอ**
๒. เมื่อทำกิจกรรม **ปริศนาซ่อนอำเภอ** เสร็จแล้วให้อ่านเนื้อหา เรื่อง **หลักการอ่านจับใจความสำคัญ**
๓. ตอบคำถามในบัตรกิจกรรมให้ถูกต้อง
๔. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้ช่วยกันเก็บบัตรเข้าซองให้เรียบร้อย ก่อนที่จะย้ายไปเรียนที่ศูนย์อื่นต่อไป

ศูนย์ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

เกมปริศนาซ่อนอำเภอก

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

กติกา

๑. ให้นักเรียนหาคำที่เป็นชื่ออำเภอกในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๑๐ ชื่อซึ่งซ่อนปะปนอยู่กับอักษรต่างๆ ในแนวนอน แนวตั้ง และแนวทแยงมุม
๒. เมื่อพบคำแล้วให้ทำกรอบล้อมรอบคำนั้นไว้

ปริศนา...ซ่อนอำเภอบ

ส	า	ระ	ม	า	ก	นี้	ก	บ	พิ	บุ	ล	ม้	ง	ส	า	ห	า	ร	ข
อ	า	ห	า	ร	ดี	า	ค	า	ง	ค	ก	โ	ต	ก	ร	ข	น	ม	ส
ค	ค	ส	ส	ค	ว	ธ	ต	น	น	น	ย	พ	ภ	ธ	ก	า	ว	พ	ว
ว	อิ	ส	ระ	ภ	พ	ช	ยี้	ผู้	ห	ญ	ง	ว	น	ไ	ป	ว	น	ไ	ป
า	จ	น	ท	ก	ร	า	ร	ร	ส	พ	ด	ริ	ม	อ	น	พ	ด	ส	ว
ม	พ	น	ห	ริ	นี้	ร	ส	ว	ย	ฐ	ลิ	ป	ร	า	ร	ถ	น	า	ห
ทุ	ย	ส	ก	ท	ข	ล	แ	ต้	ว	า	ริ	น	ข์	า	ร	า	บ	พ	า
ก	บ	ย	ภ	ณ	น	บ	ใ	จ	ดี	ร	โ	พ	ธิ	ไ	ท	ร	ส	ร	ย
ข์	ภ	บ	จ	บุ	ม	อุ	ป	ม	า	ม	ส	บ	า	ย	ม	า	ก	ก	ไ
พ	ย	า	ย	า	ม	ง	า	ก	โ	ข	ง	เ	จี	ย	ม	ข	น	น	ป
ส	ง	ค	ร	า	ม	อ	อ	า	ว	เ	ด	ช	อุ	ด	ม	เ	ป	อ	ร์
ชี้	น	ว	ร	ร	ณะ	มี	ภ	พ	นี้	มิ	ใ	ช	ห	ล้	า	ร	ร	น	พ
ก	า	ร	แ	บ	ง	เ	ค	ว	า	ม	ดี	ข	อ	ง	เ	ดี	ก	พ	ส

๑.....เทียนหอมขึ้นชื่อ

๒.....สองสี

๓.....แก่งสะพือ

๔.....ผลไม้ เาะะ ทุเรียน

๕.....ข้าวปั้นขาว

๖.....ทุ่งศรีเมือง

๗.....วัดหนองป่าพง วัดป่านานาชาติ

๘.....สามพันโบก

๙.....ด่านช่องเม็ก

๑๐.....พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ วัดพระโต ปากแซง

เฉลยปริศนา...ซ่อนอำเภอบ

ส	า	ระ	ม	า	ก	นี	ก	บ	พิ	บุ	ล	ม้	ง	ส	า	ห	า	ร	ข
อ	า	ห	า	ร	ดี	า	ค	า	ง	ค	ก	โ	ต	ก	ร	ข	น	ม	ส
ค	ค	ส	ส	ค	ว	ธ	ต	น	น	น	ย	พ	ภ	ธ	ก	า	ว	พ	ว
ว	อิ	ส	ระ	ภ	พ	ช	ยี้	ผู้	ห	ญิ	ง	ว	น	ไ	ป	ว	น	ไ	ป
า	จ	น	ท	ก	ร	า	ร	ร	ส	พ	ด	ริ	ม	อ	น	พ	ด	ส	ว
ม	พ	น	ห	ริ	น้ำ	ร	ส	ว	ย	ฐ	ลิ	ป	ร	า	ร	ถ	น	า	ห
ทุ	ย	ส	ก	ท	ข	ล	แ	ต	ว	า	ริ	น	ซ้	า	ร	า	บ	พ	า
ก	บ	ย	ภ	ณ	น	บ	ใ	จ	ดี	ร	โ	พ	ธิ	ไ	ท	ร	ส	ร	ย
ซ์	ภ	บ	จ	บุ	ม	อุ	ป	ม	า	ม	ส	บ	า	ย	ม	า	ก	ก	ไ
พ	ย	า	ย	า	ม	ง	า	ก	โ	ข	ง	เ	จิ	ย	ม	ข	น	น	ป
ส	ง	ค	ร	า	ม	อ	อ	า	ว	เ	ด	ช	อุ	ด	ม	เ	ป	อ	ร์
ชี้	น	ว	ร	ร	ณะ	มี	ภ	พ	นี้	มิ	ใ	ช	ห	ล้	า	ร	ร	น	พ
ก	า	ร	แ	บ	ง	เ	ค	ว	า	ม	ดี	ข	อ	ง	เ	ดี	ก	พ	ส

- ๑...เดชอุดม.....เทียนหอมขึ้นชื่อ   ๒...โขงเจียม.....สองสี
 ๓...พิบูลมังสาหาร...แก่งสะพือ   ๔...น้ำยืน.....ผลไม้ เงาะ ทุเรียน
 ๕...บุญทรिक.....ข้าวปุ้นขาว   ๖...เมืองอุบลราชธานี.....ทุ่งศรีเมือง
 ๗...วารินชำราบ...วัดหนองป่าพง   วัดป่านานาชาติ   ๘...โพธิ์ไทร.....สามพันโบก
 ๙...สิรินธร.....ด่านช่องเม็ก   ๑๐...เขมราฐ.....พระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ   วัดพระโต   ปากแซง

ศูนยที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรเนื้อหา

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑.ให้อ่านหนังสือทั้งเล่มหรืออ่านทั้งตอนที่กำหนดให้โดยอ่านอย่างสำรวจในส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงหรือคำแนะนำในการใช้หนังสือ ถ้ามีประวัติผู้แต่ง ควรอ่านด้วย เพราะจะทำให้รู้จักภูมิหลังและแนวคิดของผู้เขียนมากขึ้น แล้วจับใจความของเรื่องให้ได้ว่าใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม

๒. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนว่าอ่านเพื่ออะไร แล้วตั้งคำถามที่เกี่ยวกับเรื่องทีอ่านหรือที่ตนเองอยากรู้ เช่น อ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อ่านเพื่อค้นหาความรู้ หรืออ่านเพื่อระเทืองปัญญา การกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านจะทำให้อ่านได้เข้าใจและรวดเร็วขึ้น

๓. ผู้อ่านควรมีประสบการณ์หรือมีความรู้พื้นฐานในการอ่านบ้าง เช่น เข้าใจความหมายโดยตรงของคำศัพท์ต่างๆ หากไม่เข้าใจควรค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหรือถามผู้รู้

๔. ทบทวนเนื้อหาหรือประเด็นสำคัญของเรื่องนั้นให้เข้าใจ โดยตั้งคำถามทบทวนเรื่องทีอ่านแล้วจดจำรายละเอียด ประเด็นที่น่าสนใจ และบันทึกเรื่องย่อด้วยภาษาที่ตนเองเรียบเรียงขึ้นใหม่

ศูนย์ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

จงตอบคำถามต่อไปนี้

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นหัวเมืองใหญ่ริมฝั่งแม่น้ำมูล มีพื้นที่กว้างเป็นอันดับ ๕ ของประเทศ มีประชากรมากกว่า ๒ ล้านคน ในอดีตพระประทุมวรราชสุริยวงษ์ ผู้ก่อตั้งเมืองอุบลราชธานีได้รวบรวมผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานยังห้วยแจระแม ต่อมาช่วยปราบกบฏอ้ายแก้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านแจระแมขึ้นเป็น “อุบลราชธานีศรีวนาลัยประเทศราช” เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๓๓๕ ก่อนจะอพยพมาตั้งบ้านเรือน ณ ดงอู่ผึ้ง ที่ตั้งอุบลราชธานีในปัจจุบัน

๑. ลักษณะของจังหวัดอุบลราชธานีคืออะไร

.....

.....

๒. ใครเป็นผู้ก่อตั้งเมืองอุบลราชธานี

.....

๓. ทำไมจึงได้ยกบ้านแจระแมขึ้นเป็น “อุบลราชธานีศรีวนาลัยประเทศราช”

.....

.....

๔. อุบลราชธานีก่อตั้งมาทั้งหมดกี่ปี

.....

.....

๕. สรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรเฉลย

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

จงตอบคำถามต่อไปนี้

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นหัวเมืองใหญ่ริมฝั่งแม่น้ำมูล มีพื้นที่กว้างเป็นอันดับ ๕ ของประเทศ มีประชากรมากกว่า ๒ ล้านคน ในอดีตพระประทุมวรราชสุริยวงศ์ ผู้ก่อตั้งเมืองอุบลราชธานีได้รวบรวมผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานยังห้วยแจระแม ต่อมาช่วยปราบกบฏอ้ายแก้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านแจระแมขึ้นเป็น “อุบลราชธานีศรีวนาลัยประเทศราช” เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๓๓๕ ก่อนจะอพยพมาตั้งบ้านเรือน ณ ดงอู่ผึ้ง ที่ตั้งอุบลราชธานีในปัจจุบัน

๑. ลักษณะของจังหวัดอุบลราชธานีคืออะไร **ตอบ** หัวเมืองใหญ่ริมฝั่งแม่น้ำมูล มีพื้นที่กว้างเป็นอันดับ ๕ ของประเทศ มีประชากรมากกว่า ๒ ล้านคน

๒. ใครเป็นผู้ก่อตั้งเมืองอุบลราชธานี **ตอบ** พระประทุมวรราชสุริยวงศ์

๓. ทำไมจึงได้ยกบ้านแจระแมขึ้นเป็นอุบลราชธานีศรีวนาลัยประเทศราช

ตอบ พระประทุมวรราชสุริยวงศ์ช่วยปราบกบฏอ้ายแก้ว

๔. อุบลราชธานีก่อตั้งมาทั้งหมดกี่ปี **ตอบ** ๒๒๔ ปี

๕. สรุปใจความสำคัญ **ตอบ** พระประทุมวรราชสุริยวงศ์ผู้ก่อตั้งจังหวัดอุบลราชธานีได้รวบรวมผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานยังห้วยแจระแมและได้ช่วยปราบกบฏอ้ายแก้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านแจระแมขึ้นเป็น “อุบลราชธานีศรีวนาลัยประเทศราช”

ศูนย์ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรคำสั่ง

เรื่อง ความหมายโดยตรง

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมโดมิโน (Dominoes)
๒. เมื่อทำกิจกรรม เกมโดมิโน (Dominoes) เสร็จแล้วให้อ่านเนื้อหา เรื่อง ความหมาย

โดยตรง

๓. ตอบคำถามในบัตรกิจกรรมให้ถูกต้อง
๔. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้ช่วยกันเก็บบัตรเข้าซองให้เรียบร้อย ก่อนที่จะย้ายไปเรียนที่ศูนย์อื่นต่อไป

ศูนย์ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

เกมโดมิโน (Dominoes)

เรื่อง ความหมายโดยตรง

กติกา

๑. ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนทั้งหมดคละเคล้ากัน
๒. ให้นักเรียนต่อชิ้นส่วน โดยนำรูปภาพที่เหมือนกันมาต่อกัน
๓. ให้นักเรียนศึกษาให้เข้าใจ

ความหมายโดยตรง คือ การแปลความหมายตามตัวอักษรอย่างตรงไปตรงมาตามพจนานุกรมซึ่งผู้รับสารสามารถเข้าใจได้ทันที

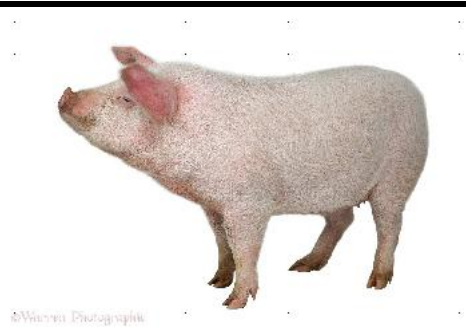
ความหมายโดยนัย คือ การแปลความหมายที่แฝงไว้ในถ้อยคำ หรือข้อความโดยผู้รับสารต้องสังเกตข้อความแวดล้อม ทำให้ น้ำเสียง เจตนาผู้ส่งสารหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องที่จะเชื่อมโยงให้ความหมายโดยนัยเด่นชัดยิ่งขึ้น

นกพิราบ

ความหมายโดยตรง : ชื่อนกในตระกูลเดียวกับนกเขา รูปร่างคล้ายกันแต่ขนาดใหญ่กว่า ส่วนใหญ่ลำตัวสีเทาอมฟ้า

ความหมายโดยนัย : ความรัก, สันติภาพ

หมู

ความหมายโดยตรง : สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นสัตว์กีบคู่ ตัวอ้วน จมูกและปากยื่นยาว มีทั้งที่เป็นสัตว์เลี้ยงและเป็นสัตว์ป่า หาอาหารโดยใช้จมูกคุด

ความหมายโดยนัย : ง่าย, สะดวก

หงส์

ความหมายโดยตรง : นกจำพวกเป็ด ลำตัวใหญ่ คอยาว มีหลายชนิด เช่น หงส์ขาว นกในนิยายถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง มีเสียงไพเราะ เป็นพาหนะของพระพรหม

ความหมายโดยนัย : ผู้ดี, ผู้มีศักดิ์ศรี

เหยี่ยว

ความหมายโดยตรง : ชื่อนกในวงศ์ Accipitridae ปากงุ้มและคม ขาและนิ้วตีนแข็งแรงมาก เล็บยาวแหลม ปีกแข็งแรง บินร่อนได้นาน ๆ ส่วนใหญ่ล่าสัตว์กินเป็นอาหาร

ความหมายโดยนัย : เป็นคนสืบเสาะข่าวคราว

แมวมอง

ความหมายโดยตรง : สัตว์เลี้ยง รูปร่างคล้ายเสือ เป็นศัตรูแก่หนูและแสดงอาการมอง

ความหมายโดยนัย : เป็นคนสังเกตแล้วแนะนำให้เข้าวงการ

งูเห่า

ความหมายโดยตรง : สัตว์เลื้อยคลาน ลำตัว
เรียวยาว มีเกล็ด

ความหมายโดยนัย : ผู้มีอำนาจ

แกะดำ

ความหมายโดยตรง : สัตว์เคี้ยวเอื้องลักษณะ
รูปร่างคล้ายแพะแต่มีขนเป็นปุยหนา ใช้ทำเป็น
เครื่องนุ่งห่มได้

ความหมายโดยนัย : แปลกแตกต่างจากคนอื่น

หมาจิ้งจอก

ความหมายโดยตรง : หมาป่า มักเที่ยวหา
กินเป็นฝูง

ความหมายโดยนัย : คนเจ้าเล่ห์

นกฮูก

ความหมายโดยตรง : นกที่ขนนุ่ม หัวใหญ่
ตาโต ตัวลาย ออกหากินเวลากลางคืน
ความหมายโดยนัย : คนฉลาด มีปัญญา

เต่า

ความหมายโดยตรง : สัตว์ที่มีอายุยืนมากที่สุด
ชนิดหนึ่ง โดยเต่าจะมีกระดูกที่แข็งคลุมบริเวณ
หลังที่เรียกว่า "กระดอง"
ความหมายโดยนัย : ช้า

ลิง

ความหมายโดยตรง : ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
ลักษณะคล้ายคน แขนยาว ตีนหน้าและตีน
หลังใช้จับเกาะได้
ความหมายโดยนัย : ชุกชอน

ควาย

ความหมายโดยตรง : ชื่อสัตว์เคี้ยวเอื้อง เป็นสัตว์กึ่งคู่ รูปร่างใหญ่ สีดำหรือเทา เขาโค้งยาวที่ใต้คางและหน้าอกมีขนขาวเป็นรูปง่าม

ความหมายโดยนัย : โง่

แพะ

ความหมายโดยตรง : สัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่ง ตัวขนาดเล็กสุนัข เท้ามีกีบเหมือนหมู กินหญ้า

ความหมายโดยนัย : ผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือได้รับโทษแทนผู้ที่ทำผิดแท้จริง

นกขมิ้น

ความหมายโดยตรง : นกชนิดหนึ่งตัวเท่านกเอี้ยง มีหลายสี เช่น เหลือง แดง ฟ้า ขาว กินผลไม้และแมลง ทำรังเป็นรูปถ้วยอยู่ตรงง่ามไม้สูง ๆ

ความหมายโดยนัย : คนเร่ร่อน

ศูนยที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม ๑

เรื่อง ความหมายโดยตรง

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ถ้ามาเที่ยวในช่วงเดือนกรกฎาคมนี้ท่านจะได้สัมผัสประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาที่วิจิตรตระการตาโด่งดังระดับโลกเลยทีเดียว ผู้คนในทุกอำเภอของจังหวัดอุบลราชธานีจะร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์งานศิลปะ จนกลายเป็นริ้วขบวนแห่ต้นเทียนที่สอดลึงการ สะท้อนถึงฝีมือช่างและพลังศรัทธาที่มีต่อพระพุทธศาสนา ตลอดทั้งเดือนกรกฎาคมนี้นักท่องเที่ยวจะได้ร่วมกิจกรรมเยือนชุมชนคนทำเทียน จะได้มีโอกาสได้เรียนรู้ ถึงเบื้องหลังของต้นเทียนที่สวยงามว่าต้องผ่านกระบวนการในการจัดทำอย่างยากเข็ญ และใช้เวลาเตรียมการนานนับเดือน ต้องใช้ช่างพื้นบ้าน แรงศรัทธา และความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชุมชน นักท่องเที่ยวสามารถลงมือแกะสลักเทียนด้วยตัวเอง ถือว่าเป็นมหาบุญกุศล แสงสว่างเป็นทานให้ปัญญาเฉลียวฉลาด

๑. ถ้ามาเที่ยวช่วงเดือนใดท่านจะได้ร่วมกิจกรรมเยือนชุมชนคนทำเทียน

๒. ความเชื่อในการถวายเทียนพรรษาคืออะไร

๓. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านคืออะไร

ศูนย์ที่ ๓

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม ๒

เรื่อง ความหมายโดยตรง

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

วัดสิรินธรวรารามภูพร้าว หรือ วัดเรืองแสง ตั้งอยู่ที่ อำเภอสิรินธรเป็นวัดที่ตั้งอยู่บนเนินเขาสูงโดยจำลองป่าหิมพานต์หรือเขาไกรลาส บริเวณบนยอดเขาจะมองเห็นพระอุโบสถสีปิดทอง ศิลปะล้านช้าง คล้ายๆกับวัดเชียงของเมืองหลวงพระบางของ สปป.ลาว ตั้งเด่นเป็นสง่า จุดเด่นของวัดคือ การได้มาชมภาพเรืองแสงสีเขียวของต้นกัลปพฤกษ์ ที่เป็นจิตรกรรมที่อยู่บนผนังด้านหลังของอุโบสถในยามค่ำ นอกจากความมหัศจรรย์ของพระอุโบสถแล้ว วัดแห่งนี้ยังมีจุดชมวิวิวทิวทัศน์ของฝั่งประเทศลาวและมองเห็นด้านช่องเม็กอย่างสวยงาม สำหรับต้นกัลปพฤกษ์เรืองแสงเป็นฝีมือการออกแบบของช่างคุณากร ปริญาบุญไธ ผู้ลงมือตีโดมเสก มีแรงบันดาลใจมาจากต้นไม้แห่งชีวิตในภาพยนตร์เรื่องอวตาร โดยใช้สารเรืองแสง หัวใจหลักของการทำพุทธศิลป์ คือ การนำเสนอ งานศิลปะที่เกิดจากความสงบ ความเพียร ความอดทน ส่วนการสร้างวัดนั้น ท่านพระอาจารย์บุญมากเป็นผู้ริเริ่ม ท่านเป็นคนฝั่งลาวจำปาสักเข้ามาเผยแพร่ธรรมสมาธิทางฝั่งไทย และได้ปักกลด ที่ภูพร้าวแห่งนี้ ท่านได้ขอขบดินบาตพื้นที่ให้เป็นวัดจากทางหน่วยทหารและทางราชการ เจ้าอาวาสวัดต่อจากท่านก็ได้สานงานต่อมาเรื่อยๆ

๔. ผู้สร้างวัดภูพร้าวคือใคร

๕. ความมหัศจรรย์ของต้นกัลปพฤกษ์ ณ วัดภูพร้าวคืออะไร

ศูนย์ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

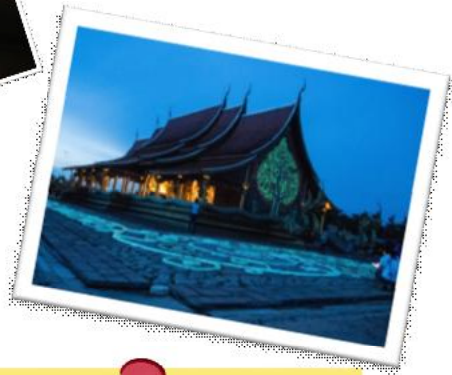

บัตรเฉลย

เรื่อง ความหมายโดยตรง

๑. ถ้ามาเที่ยวช่วงเดือนใดท่านจะได้ร่วมกิจกรรมเหมือนชุมชนคนทำเทียน
ตอบ เดือนกรกฎาคม

๒. ความเชื่อในการถวายเทียนพรรษาคืออะไร

ตอบ ถือว่าเป็นมหาบุญกุศล แสงสว่างเป็นทานให้ปัญญาเฉลี่ยมวลสาร

๓. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านคืออะไร

ตอบ การทำสิ่งใดให้สำเร็จนั้นต้องผ่านกระบวนการต่างๆมากมาย ต้องอาศัยเวลา และความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเหมือนกับการทำต้นเทียน

๔. ผู้สร้างวัดภูพร้าวคือใคร

ตอบ ท่านพระอาจารย์บุญมาก

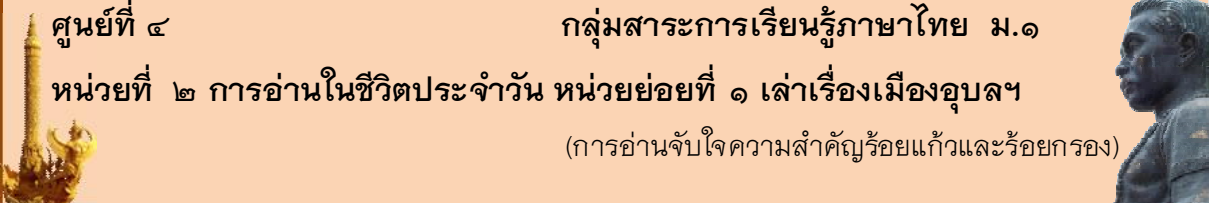
๕. ความมหัศจรรย์ของต้นกัลปพฤกษ์ วัดภูพร้าวคืออะไร

ตอบ ภาพเรืองแสงสีเขียวของต้นกัลปพฤกษ์

ศูนย์ที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรคำสั่ง

เรื่อง ความหมายโดยนัย

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนศึกษาภาพประกอบการศึกษา เรื่อง ความหมายโดยนัย
๒. เมื่อศึกษาภาพประกอบการศึกษา เรื่อง ความหมายโดยนัย เสร็จแล้วให้อ่านเนื้อหาเรื่อง ความหมายโดยนัย
๓. ตอบคำถามในบัตรกิจกรรมให้ถูกต้อง
๔. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้ช่วยกันเก็บบัตรเข้าซองให้เรียบร้อย ก่อนที่จะย้ายไปเรียนที่ศูนย์อื่นต่อไป

ภาพประกอบการศึกษา

เรื่อง ความหมายโดยนัย

หิน

- ความหมายโดยตรง ของแข็งประกอบด้วยแร่ชนิดเดียวหรือหลายชนิด รวมตัวกันอยู่ตามธรรมชาติ
- ความหมายโดยนัย ยากมาก, เข้มงวด

หุ่นยนต์

- ความหมายโดยตรง หุ่นทำเป็นรูปคนมีเครื่องกลไกภายใน สามารถทำงานหลายอย่างแทนมนุษย์ได้
- ความหมายโดยนัย ผู้ที่ทำงานตามที่ถูกสั่งโดยไม่ต้องการใช้สมองและไม่มีชีวิตจิตใจ

นางฟ้า

- ความหมายโดยตรง นางในเทพนิยายที่ถือว่าอยู่บนสวรรค์
- ความหมายโดยนัย หญิงสวย, หญิงงาม, หญิงดี

ปลาชิว

- ความหมายโดยตรง ชื่อปลาน้ำจืดขนาดเล็กอาศัยอยู่ผิวน้ำ
- ความหมายโดยนัย ผู้น้อยที่ไม่มีอำนาจ ผู้คนระดับล่าง

ภาพประกอบการศึกษา

เรื่อง ความหมายโดยนัย

เปรี้ยว

- ความหมายโดยตรง มีรสอย่างรสมะนาว
- ความหมายโดยนัย มีลักษณะปราดเปรี้ยว
ทันสมัย อีสาระ มั่นใจ ชอบการสมาคม

แม่พิมพ์

- ความหมายโดยตรง แบบที่ใช้หล่อเป็นรูปต่าง ๆ
- ความหมายโดยนัย ครู อาจารย์

จับมือ

- ความหมายโดยตรง ยื่นมือขวาไปจับมือขวาอีก
คนหนึ่งซึ่งยื่นมาให้จับแล้วเขย่ามือเล็กน้อย
- ความหมายโดยนัย ตกลงกันได้ ได้ข้อยุติ
ที่ยอมรับได้

เข้าหู

- ความหมายโดยตรง เข้าไปในรูหู
- ความหมายโดยนัย นำฟัง

ภาพประกอบการศึกษา

เรื่อง ความหมายโดยนัย

มือขวา

- ความหมายโดยตรง มือข้างขวา
- ความหมายโดยนัย ลูกน้องคนสำคัญที่เจ้านายไว้วางใจให้ทำงานสำคัญแทน

ลูกคม

- ความหมายโดยตรง ใช้มือสัมผัสส่วนที่มีคม
- ความหมายโดยนัย ทำให้ผู้อื่นรู้สึกว่าคุณดื้อหรือเกียติภูมิของผู้นั้นด้วยคำลง

ดาว

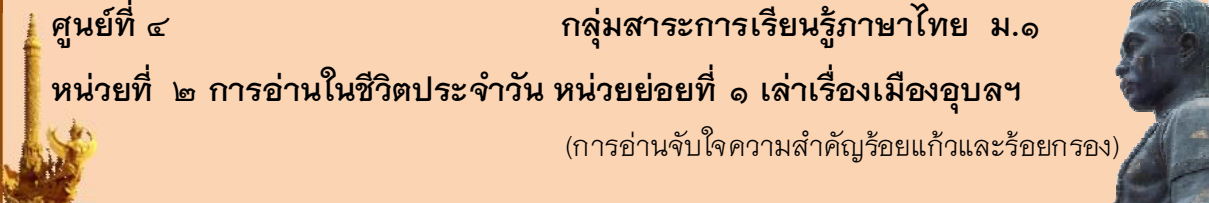
- ความหมายโดยตรง สิ่ง que เห็นเป็นดวงมีแสงระยิบระยับในท้องฟ้าเวลามืด
- ความหมายโดยนัย บุคคลที่เด่นดังในทางใดทางหนึ่ง

เก้าอี้

- ความหมายโดยตรง ม้าสำหรับนั่งมีพนัก ถ้ามีรูปยาวเพื่อใช้นอนเรียกว่าเก้าอี้นอน
- ความหมายโดยนัย ตำแหน่ง

ศูนย์ที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑
หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ
(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม ๑

เรื่อง ความหมายโดยนัย

ให้นักเรียนเขียนเส้นใต้ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๑. บุชบาเป็นกุญแจสำคัญในการจับคนทำผิด
๒. ลุงแซมแกอายุเจ็ดสิบปีนเขาแกไม่ชันแล้ว
๓. การทุจริตครั้งนี้กินกันเป็นทอดๆ
๔. เสื้อตัวนี้สีสวยเตะตาฉันจริงๆ
๕. นายโกะตีพุดจีเส้นดีจัง

ศูนย์ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม ๒

เรื่อง ความหมายโดยนัย

ให้นักเรียนอ่านบทกลอนต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

อุบล ราชธานี ศรีสง่า
สิบปางบอก อุบล ราชธานี

ทัศนียล เยี่ยม เปี่ยมสุขชี
ล้วนสิ่งดี เด่นประเทือง เมืองอุบลฯ

หนึ่ง คือ พระปฐม วรรณ
เดิมนามเก่า ท้าวคำผง คงยืนยล

เป็นเจ้าของ นักปราชญ์ มาแต่ต้น
ปู่ชุน รุ่งเหลนหลาน จงจารจำ

สอง นั้น มีเกจดัง ตั้งหลายรูป
กราบปูม้น หมั่นทำบุญ หนุนล้างกรรม

จุดเทียนรูป ไหว้ปู่เสาร์ ทุกเช้าค่ำ
หลวงปู่ชา หนุนนำ ให้ทำดี

สาม ผาแต้ม อุทยาน คนชนกเล่า
มีอายุเกิน กว่านั้น สามพันปี

ภาพเรื่องราว ประวัติศาสตร์ เขียนวาดสี
อุบล ราชธานี มีให้ชม

สี่ ประเพณี แห่เทียน เข้าพรรษา
งามเทียนยักษ์ สลักพิมพ์ เปรศพริ้มพรม

ที่วิจิตร ตระการตา สง่าสม
สุดภิมภย สมฤดี ที่เมืองบัว

ศูนยที่ ๔

หนวยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หนวยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม ๓

เรื่อง ความหมายโดยนัย

ให้นักเรียนอ่านบทกลอนต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ห้า ตะวันขึ้น ก่อนใคร ในสยาม
ทะเลหมอก หยอกสายลม สุขสมชัวร์

ทิวทัศน์งาม แสงสีทอง ส่องสลัว
มาเที่ยวทัวร์ ผาชนะโต ในอุบลฯ

หก ยางนา ต้นสูงใหญ่ ไม้คู่บ้าน
ดอกบัวสาย ร่ายรำ ทิวลำชล

ยืนตระหง่าน ร่ายเรียง เคียงถนน
ใครได้ยล เย็นวาบ ซาบซึ่งทรวง

เจ็ด คือผ้า กาบบัว งามทั่วถิ่น
ทั้งไหมฝ้าย หลายหลาก สีมี่ทั้งปวง

ทอด้วยศิลป์ ประณีตประดิษฐ์ วิจิตรสรว
ขาวแดงม่วง น้ำเงินฟ้า ฝ้านี้อดี

ศูนย์ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรกิจกรรม ๔

เรื่อง ความหมายโดยนัย

ให้นักเรียนอ่านบทกลอนต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

แปด หมูยอ เมืองอุบลฯ คนกล่าวขวัญ
มาลองลิ้ม ชิมทาน อาหารนี้

กรอบนุ่มมัน รสถูกใจ กว่าหลายที่
ชั่วชีวี จะติดใจ ไม่ลืมเลือน

เก้า กวยจั๊บ เลิศรส น่าชดนัก
เพิ่มหมูไก่ ใส่หมูแดง เร่งมาเยือน

เต็มหมูนัก หอมเจียว ไซ้ หาไหนเหมือน
เชิญชวนเพื่อน พี่น้อง มาลองชิม

สิบ อุบล ราชธานี ศรีประเทศ
สามเหลี่ยม มรกต จรดริม
ประตูสู่อินโดจีน สุดสิ้นเขต
มีช่องด่าน การค้า มากกว่าใคร
สิบบ่บอก อุบล ราชธานี
ประทับใจ เยี่ยมเปี่ยม เมื่อเยี่ยมยล

มีด่านเขต ขอบคาม สยามยิ้ม
กัมพูชา ลาวพริ้ม ดิตริมไทย
ด่านประเทศ ต่อประเทศ เทียวสดใส
เชิญชวนไป เทียวเมืองบัว ทัวร์อุบลฯ
ล้วนสิ่งดี มีมาแท้ กล่าวแต่ต้น
น้ำใจคน เมืองนักปราชญ์ สะอาดงาม

๑. มี ๑๐ อย่างที่บ่งบอกความเป็นอุบลราชธานีมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ศูนยที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๑

หน่วยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หน่วยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรเฉลย

ให้นักเรียนเขียนเส้นใต้ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๑. บุชบาเป็น **กุญแจสำคัญ** ในการจับคนทำผิด
๒. ลุงแซมแกอายุเจ็ดสิบปี **นเขาแกไม่ซันแล้ว**
๓. การทุจริตครั้งนี้ **กินกันเป็นทอดๆ**
๔. เสื้อตัวนี้สีสวย **เตะตาฉันจริงๆ**
๕. นายโกะตีพูด **จีเส้นตีจ้ง**

๑. ๑๐ อย่างที่บ่งบอกความเป็นอุบลราชธานี คือ

๑. พระปฐมวราชสุริยวงษ์เป็นเจ้าเมืองคนแรก
๒. มีเกจิดังหลายรูป เช่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่ชา
๓. ผาแต้ม
๔. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
๕. ตะวันขึ้นก่อนใครในสยาม
๖. ต้นไม้ประจำจังหวัดคือยางนา ดอกไม้ประจำจังหวัดคือดอกบัวสาย
๗. กาบบัวเป็นผ้าเอกลักษณ์ของจังหวัด
๘. หมูยอ
๙. กวยจั๊บเลิศรส
๑๐. มีด่านติดต่อประเทศลาว และประเทศกัมพูชา

ศูนยที่ ๕ (ศูนยสารอง)

กลุมสาระการเรยนรูภาษาไทย ม.๑

หนวยที่ ๒ การอ่านในชีวิตประจำวัน หนวยย่อยที่ ๑ เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ

(การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

บัตรคำสั่ง

ประโยชน์ของการอ่าน

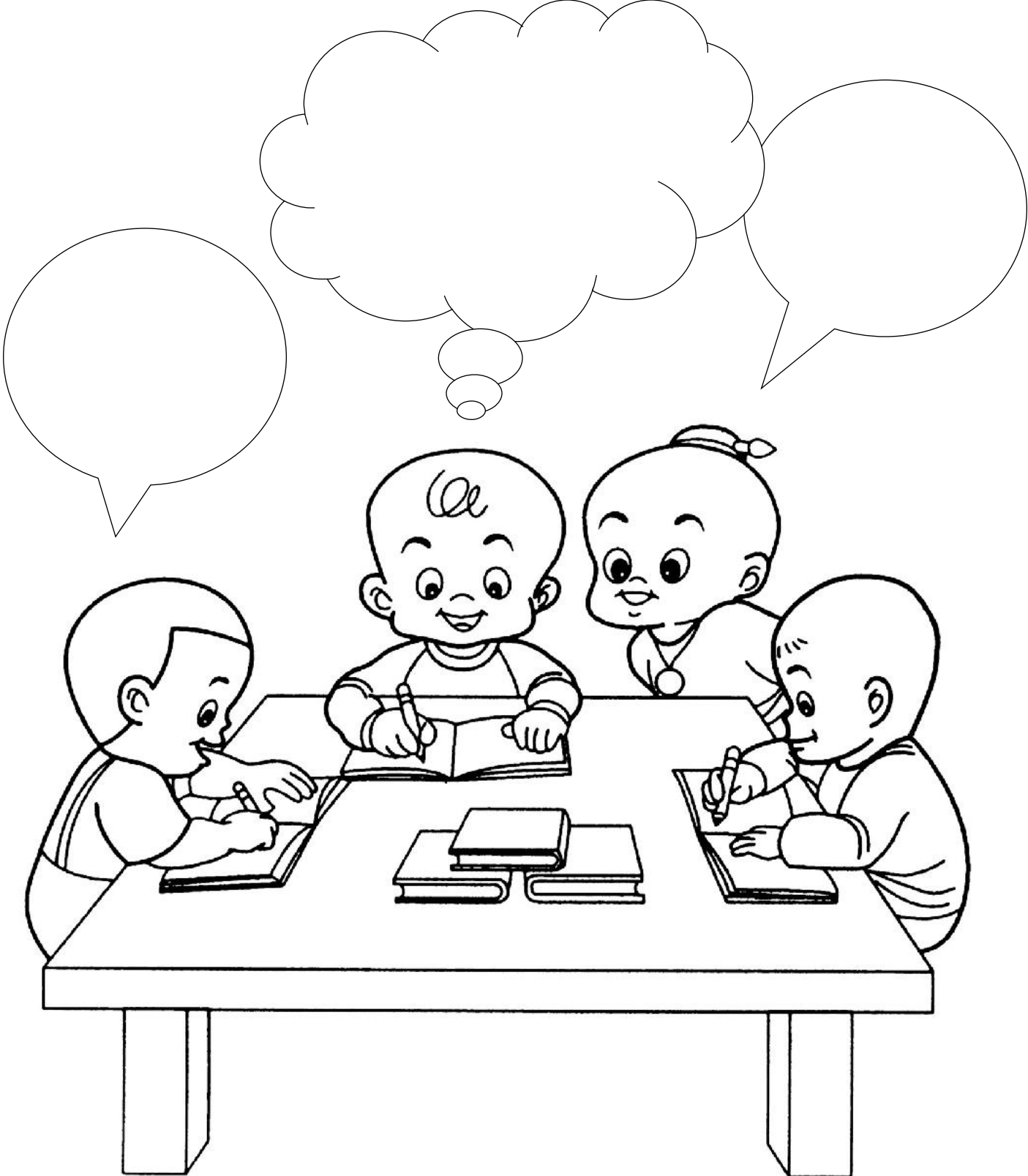

โปรดอ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนทำกิจกรรม การอ่านสร้างชีวิต โดยการเขียนประโยชน์ของการอ่าน
๒. เมื่อทำกิจกรรม การอ่านสร้างชีวิต เสร็จแล้วให้ระบายสีตกแต่งให้สวยงาม

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าช่องให้เรียบร้อย

กิจกรรมการอ่านสร้างอนาคต

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

“ดอกบัวสาย” เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี มีดอกสีชมพู มีถิ่นกำเนิดในเขตที่ราบลุ่มของทวีปเอเชีย มีเหง้าอยู่ใต้ดินรากฝอยอยู่ในโคลนเลน ก้านอยู่ใต้น้ำ ส่วนก้านดอกอ่อนมีเปลือกลอกออกได้เป็นสายใย ดอกบัวเป็นพฤษชาติคติดิธรรมล้ำค่าคู่พระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะบัวชนิดใด เรียกขานอย่างไร จัดอยู่ในสกุลวงศ์ไหน บัวล้วนแต่มีธรรมชาติพื้นฐานลักษณะการแสดงสัจธรรมตามพุทธวจนะ บัว ๔ จำพวก แห่งเวไนยสัตว์ทั้งสิ้น

“เมืองแห่งดอกบัวงาม” มีความหมายโดยนัย เป็นเมืองที่พระพุทธศาสนา ประดิษฐานอย่างมั่นคง ดำรงตลอดมามากกว่า ๒๐๐ ปี “ดอกบัว” คือความหมายแห่งความบริสุทธิ์ความดีงาม ความเป็นสิริมงคลที่ชาวอุบลราชธานีมีความภาคภูมิใจ

๑. ข้อความนี้กล่าวถึงดอกบัวชนิดใด

๑. ดอกบัวสาย	๒. ดอกบัวชมพู
๓. ดอกบัวฝรั่ง	๔. ดอกบัวพันธุ์ใหม่

๒. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

๑. ประโยชน์ของดอกบัว	๒. ลักษณะต้นของบัว
๓. ความหมายของดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี	๔. การปลูกบัว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๓-๕

“อันความดีประดุจดังดอกไม้หอม
 หมู่ผีเสื้อดมดมเพราะหอมนั้น
 อันความชั่วไม่มีใครอยากใกล้กัน
 ต่างก็หันหน้าหนีกลัวมีภัย”

๓. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ

๑. ความดี	๒. ทั้งความดีและความไม่ดี
๓. ดอกไม้หอม	๔. ความไม่ดี

๔. ใครสอดคล้องกับข้อความนี้

๑. ดาว เป็นคนดีจึงมีเพื่อนมาก	๒. ดี เป็นคนไม่ดี เพราะเห็นแก่ตัว
๓. แดง ให้เพื่อนลอกการบ้าน	๔. ดำ ทำงานหนักทั้งวัน

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

๕. ข้อความนี้สรุปได้ว่อย่างไร

๑. คนดีมีคนรัก
๒. คนดีชอบดอกไม้หอม
๓. คนไม่ดีมีความเห็นแก่ตัว
๔. คนเราต่างก็เห็นแก่ตัวกันทั้งนั้น

๖. ใครไม่มีพื้นฐานในการอ่านจับใจความ

๑. นิดก่อนอ่านหนังสือทุกครั้ง นิดจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ภายในหนังสือ
๒. นาไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
๓. น่องอ่านเรื่องลูกชานาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจ เพราะเคยช่วยปู่ทำนา
๔. นิมได้ฉายาว่า หนอนหนังสือ เพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท

๗. ใครสามารถอ่านจับใจความเรื่องแม่ศรีเรือนได้ง่ายที่สุด

๑. ปู่กับย่าของนิดชอบเล่าเรื่องสมัยเด็ก ๆ ของท่านให้ฟัง
๒. หน้อยชอบทำอาหารและขนมอบ เช่น คุกกี้ เค้ก
๓. หนูชอบเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
๔. ย่าของนิดได้รับการสอนเรื่องการบ้านการเรือนจากคุณย่าทวด

๘. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

๑. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
๒. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
๓. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น
๔. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้

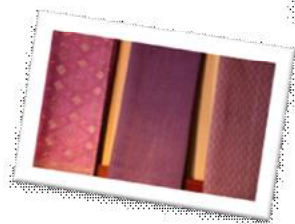
๙. ประโยคในข้อใดมีความหมายตรง

๑. เขาและเธอไปเที่ยวต่างจังหวัดโดยขับรถไปเอง
๒. เมื่อไปได้สักครู่เขาจอดรถข้างทางเพื่อลงไปยิงกระต่าย
๓. ในโอกาสเดียวกันนั้นเธอก็ลงจากรถไปเก็บดอกไม้ด้วย
๔. เมื่อเสร็จจากการทำธุรกิจส่วนตัวแล้วก็ออกเดินทางต่อไป

๑๐. ข้อใดมีความหมายโดยนัย

๑. ห้ามไม่ให้แต่งหน้ามาโรงเรียน
๒. เธอแต่งตัวสวยมากเลยนะนางเอกจ้วยังแพ้เธอเลย
๓. ทำผิดระเบียบโรงเรียนตามเคยเดี่ยวฝ่ายปกครองจะเชิญไปพบ
๔. ผู้ที่เกี่ยวข้องเดือดร้อนกันไปหมดทั้งตัวเองและผู้ปกครองที่ต้องลงนามมา

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง เล่าเรื่องเมืองอุบลฯ
 (การอ่านจับใจความสำคัญร้อยแก้วและร้อยกรอง)

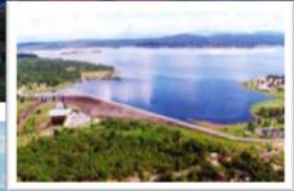

๑.	๑
๒.	๓
๓.	๒
๔.	๑
๕.	๑
๖.	๒
๗.	๔
๘.	๑
๙.	๑
๑๐.	๒

สายน้ำสายชีวิตหล่อเลี้ยงเมืองอุบลฯ

โขง มูล ชี นทีที่กว้างสร้างชีวิต
แหล่งผลิตไฟฟ้ามาจากเขื่อน
การประมงการท่องเที่ยวได้ยลเขื่อน
เกษตรกรรมย้าเตือนวิถีไทย
เป็นสายธารหล่อเลี้ยงเมืองนักปราชญ์
เย็นสะอาดอารยธรรมลุ่มน้ำใส
มูล ชี โขง โยงยาวมานานไกล
หล่อหลอมใจปฤชชนคนเมืองบัว

